

26.10.2016

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

Työttömien määräaikaishaastattelut

Pääministeri Juha Sipilän hallitus teki 1.9.2016 päätöksen työttömien kolmen kuukauden välein järjestettävistä määräaikaishaastatteluista.

Suunniteltu uudistus tarkoittaa sitä, ettei työvoimaviranomainen voi jatkossa jättää haastattelua väliin oman harkintansa nojalla. Haastatteluväli tulee myös tiivistymään nykyisestä. Tähän asti haastatteluja olisi pitänyt järjestää työttömyyden alussa kolmen ja kuuden kuukauden kohdalla ja sen jälkeen puolen vuoden välein. Käytännössä työvoimaviranomaiset eivät ole kuitenkaan kyenneet resurssien niukkuudesta johtuen järjestämään tapaamisia sovitussa määräjaoissa.

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli syyskuun 2016 lopussa yhteensä 329 000 työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua henkilöä. Haastattelujen määrä tulee kasvamaan uuden järjestelmän myötä sadoilla tuhansilla.

Hallitus myöntää ensi vuodelle 17 miljoonan euron lisämäärärahan tähän tarkoitukseen. Uutta tehtävää on kuitenkin lähes mahdotonta hoitaa pelkästään runsaan 2000 TE-toimiston virkailijan voimin. Tämän urakan hoitaminen vaatii hyvää viranomaisyhteistyötä, johon kunnat osalltaan ovat valmiita.

TE-hallinnossa palvelujen painopistettä on siirretty määrätietoisesti sähköisen asioinnin suuntaan. Haastatteluiden järjestäminen puhelimitse ja sähköpostitse on kuitenkin se huonoin toteutusvaihtoehto. Tutkimukset viittaavat siihen, että henkilökohtainen tapaaminen ja työnhakijan aito kohtaaminen on kustannustehokkain tapa lisätä hakuprosessin tehokkuutta ja lyhentää työttömyysjaksoja. Tätä tukee myös muiden maiden, kuten Tanskan kokemukset. Haastattelujen tekemistä ja työnhakijoiden työllistymissuunnitelmansa tarkistamista ei myöskään voida antaa ulkopuoliselle yritykselle. Tärkeätä on, että kokeneiden, myös kuntapuolella toimineiden ammattilaisten tiedot ja taidot otetaan nyt täysimääräisesti käyttöön.

Vuoden 2017 alussa käynnistyvissä työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisissa kokeiluissa kuntapohjaiset hankkeet ovat valmiita antamaan TE-toimistoille virka-apua ja tarjoutuvat ottamaan määräaikaishaastatteluista vastuun kohderyhmän osalta uuden lain edellyttämässä laajuudessa. Suunnitelmassa on toteuttaa haastattelut mahdollisimman pitkälti osana normaalia asiakasprosessia, joka rakentuu nimenomaan haastatteluihin ja työnhakijoiden aitoon kohtamiseen.

Tämän lisäksi osa kuntien TYP-työntekijöistä voisi jo nykyisellään vastata haastattelutarpeeseen. Päällekkäistä työtä tulee välttää ja siksikin myös kuntien työntekijöiden työpanos kannattaa nyt ilman muuta hyödyntää täysimääräisesti.

SUOMEN KUNTALIITTO

Timo Reina
varatoimitusjohtaja

Erja Lindberg
kehittämispäällikkö

Tiedoksi Pääministeri Juha Sipilä
Valtiovarainministeri Petteri Orpo